

Sygn. akt II KK 370/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)
SSN Piotr Mirek

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **D.B.**,
skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 29 września 2021 r.,
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji wniesionej na niekorzyść przez Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt V K (...),

uchyla zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięć odnoszących się do czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku, czyli czynu zakwalifikowanego z art. 178a § 1 k.k., i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W..

UZASADNIENIE

D.B. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 2 lipca 2018 roku w miejscowości N. przy ul. P. województwa (...), powiatu (...), wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą po uprzednim

- włamaniu nieustalonym narzędziem korka wlewu paliwa wartości 300 złotych dokonał kradzieży z włamaniem paliwa o wartości 550 złotych z samochodu ciężarowego M. o numerze rejestracyjnym (...), gdzie łączna wartość strat wyniosła 850 zł na szkodę G.O., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,
2. w dniu 30 czerwca 2018 r. o godzinie 01:30 w miejscowości Z. na ulicy P. województwa [...], będąc w ruchu lądowym, kierował po drodze publicznej samochodem marki S. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, gdzie badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu przeprowadzone urządzeniem Alkosensor A 2.0 nr (...) dały następujące wyniki: o godzinie 01:47 – 0,37 mg/l, o godzinie 02:03 – 0,38 mg/l, o godzinie 02:08 – 0,38 mg/l, o godzinie 02:42 – 0,32 mg/l, o godzinie 02:58 – 0,31 mg/l, o godzinie 03:00 – 0,32 mg/l, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt V K (...), wydanym w trybie art. 387 § 1 i 2 k.p.k., D.B. został uznany za winnego czynu zarzucanego mu w pkt I – z art. 279 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i roku ograniczenia wolności, nakładając na niego obowiązek wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I tiret 1), a także czynu z pkt II – z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych (pkt I tiret 2). W odniesieniu do czynu z pkt II orzeczono wobec D.B. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat (pkt II) oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5000 złotych na rzecz Funduszu P. (pkt III). W odniesieniu do czynu z pkt I orzeczono wobec D.B. obowiązek naprawienia szkody w wysokości 850 złotych na rzecz G.O. (pkt IV). W kolejnych punktach rozstrzygnięcia zaliczono okres zatrzymania na poczet kary pozbawienia wolności (pkt V), zwolniono D.B. od kosztów sądowych (pkt VI) oraz przyznano wynagrodzenie obrońcy z urzędu (pkt VII).

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się z dniem 17 października 2020 r.

Kasację od tego wyroku na niekorzyść skazanego w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny, zarzucając mu „rażące i mające istotny wpływ na

treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 387 § 2 k.p.k. w zw. z art. 387 § 1 k.p.k., poprzez uwzględnienie wniosku oskarżonego D.B. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i uznanie go za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w konsekwencji przyjęcia, że okoliczności popełnienia tego czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości w sytuacji, gdy Sąd nie dysponował aktualnymi danymi o jego uprzedniej karalności, w tym prawomocnym wyrokiem nakazowym z dnia 30 maja 2018 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w W. (sygn. akt XIV K (...)), mocą którego orzeczono wobec niego, za popełnienie występku z art. 178a § 4 k.k., dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, a jego wydanie spowodowało, że wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 grudnia 2013 r. (sygn. akt II K (...)), nie uległ zatarciu pomimo upływu 3-letniego terminu, na który została warunkowo zawieszona kara 4 miesięcy pozbawienia wolności za popełnienie występku z art. 178a § 1 k.k., w skutek czego doszło do rażącej obrazę prawa materialnego, to jest art. 178a § 4 k.k., poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy przypisany oskarżonemu – w niniejszej sprawie – czyn zabroniony został popełniony po wcześniejszym dwukrotnym prawomocnym skazaniu D.B. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych”. Formułując taki zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Doprecyzowania wymagało jedynie to, w jakim zakresie został zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W.. Treść zarzutu kasacyjnego wskazuje na rażące naruszenie prawa procesowego i materialnego jedynie w odniesieniu do czynu opisanego w punkcie II części wstępnej zaskarżonego wyroku, zakwalifikowanego z art. 178a § 1 k.k. Natomiast w petitum kasacji wskazano, że zaskarżeniu na niekorzyść skazanego podlega cały wyrok. Podobnie we wniosku kasacji wskazano na potrzebę uchylenia całego wyroku. Tymczasem dotyczy on również drugiego

czynu, zakwalifikowanego z art. 279 § 1 k.k. Wobec kierunku kasacji (na niekorzyść) i skierowania zarzutu kasacyjnego i jego uzasadnienia (poza jednym zdaniem) jedynie wobec rozstrzygnięć dotyczących czynu zakwalifikowanego z art. 178a § 1 k.k., Sąd Najwyższy uznał, że wyrok Sądu Rejonowego w W. został zaskarżony jedynie w zakresie odnoszącym się do czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku. Kasacja o tak rozumianym zakresie zaskarżenia okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 387 § 2 k.p.k. sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego m.in., gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości. Trafnie wskazano w kasacji, że ustalenie spełnienia powyższej przesłanki wymaga także zweryfikowania zgodności zgłaszanych we wniosku propozycji co do prawnokarnej oceny zarzucanego oskarżonemu czynu, wymiaru kary bądź środków karnych z obowiązującymi przepisami prawa karnego materialnego. W przypadku czynu w postaci prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości kluczowe jest sprawdzenie przeszłości karnej podsądnego pod kątem tego, czy był on wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173 k.k., art. 174 k.k., art. 177 k.k. lub art. 355 § 2 k.k. popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, albo dopuścił się czynu w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Ustalenie powyższej okoliczności determinuje bowiem prawidłową kwalifikację prawną czynu i ustalenie odpowiedzialności karnej za czyn z art. 178a § 1 k.k. albo za czyn z art. 178a § 4 k.k.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie zrealizował tego obowiązku. Lektura kasacji i analiza akt sprawy prowadzą do wniosku, że w dniu 9 października 2020 r., czyli w dniu wydania wyroku, Sąd Rejonowy w W. dysponował dwoma informacjami z Krajowego Rejestru Karnego, sporządzonymi w dniach: 11 lipca 2018 r. (k. 66) i 13 lipca 2018 r. (k. 23), z których wynikało, że D.B. był trzykrotnie karany, w tym za czyn z art. 178a § 1 k.k. (wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. akt II K 962/13, k. 76), za który został prawomocnie skazany na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na

okres 3 lat próby. Należy zauważyć, że Sąd I instancji wystosował w dniu 11 sierpnia 2020 r. nowe zapytanie o karalność D.B. (k. 99), jednakże przed uzyskaniem stosownej odpowiedzi, na rozprawie w dniu 9 października 2020 r., rozpoznał jego wniosek o dobrowolne poddanie się karze i wydał wyrok skazujący. Natomiast z danych o karalności sporządzonych w dniu 13 listopada 2020 r. (k. 145) wynika, że D.B. był już siedmiokrotnie prawomocnie skazany, w tym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 maja 2018 r., sygn. akt XIV K (...) (prawomocnym z dniem 19 czerwca 2018 r.), którym uznano go za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k. i orzeczono, na podstawie art. 42 § 3 k.k., dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Powyższe ustalenie prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa procesowego i materialnego, wskazanego w kasacji. Sąd Rejonowy nie ustalił bowiem tego, że D.B. był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości i jednocześnie dopuścił się czynu w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Powyższe uchybienie miało oczywisty wpływ na treść orzeczenia – w jego wyniku D.B. odpowiadał karne za czyn z art. 178a § 1 k.k., podczas gdy Sąd powinien rozważyć odpowiedzialność oskarżonego za czyn z art. 178a § 4 k.k. Okoliczność ta rzutuje na pozostałe rozstrzygnięcia będące konsekwencją skazania, tj. wymiar środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów i wysokość świadczenia pieniężnego.

Przeprowadzając postępowanie ponownie, Sąd Rejonowy weźmie pod uwagę wszystkie okoliczności rzutujące na odpowiedzialność karną D.B. za czyn opisany w punkcie II części wstępnej zaskarżonego wyroku, w tym w szczególności uwzględni jego dotychczasową karalność w kontekście prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu i jej konsekwencji prawnych.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

as

